

PCN

Verkort Jaarverslag 2023

Herstel

Onder meer de gevolgen van de oorlog in Oekraïne zorgden voor minder positieve groeiverwachtingen voor 2023. Maar de wereldeconomie bleek sterker dan verwacht en liet een voorzichtige groei zien.

De financiële gezondheid van het pensioenfonds verbeterde in 2023. Dit ziet u aan de (actuele) dekkingsgraad. Deze steeg van 109,1% aan het begin van het jaar naar 129,4% aan het einde van 2023. PCN verhoogde de pensioenen met 3%, en op 1 januari 2024 nog eens met 1,7%.

Het bestuur gaf in 2023 veel aandacht aan risicomanagement, het IT-beleid, de toeslagverlening en de pensioenovereenkomst. Maatschappelijk verantwoord beleggen en lokale beleggingen werden verder uitgewerkt.

In december maakten werkgevers en vakorganisaties nieuwe afspraken over de arbeidsvoorwaarden en het

pensioen van rijksambtenaars voor de periode 2024 – 2026. PCN heeft de opdracht tot uitvoering van de nieuwe afspraken over het pensioen getoetst en aanvaard.

Het bestuur bedankt alle deelnemers van PCN voor hun vertrouwen in het fonds en hun waardevolle input. Verder dankt het de medewerkers, de raad van toezicht en het advies- en het verantwoordingsorgaan voor de samenwerking in het afgelopen jaar.

Volg PCN op Facebook!

Lees de laatste nieuwtjes op onze Facebookpagina.

Wilt u het hele jaarverslag inzien? U vindt het op onze website.

Scan de QR-code met uw mobiele telefoon of tablet.

Verkort Jaarverslag 2023

4 Deelnemers en pensioenuitvoering

6 Financiële positie 2023

7 Beleggingen

10 Maatschappelijk verantwoord beleggen

11 Toetsing beleid

12 Karakteristieken van PCN

13 Vooruitblik 2024

13 Contactgegevens

PCN investeert lokaal

Breadline Plaza, Saba

Investering in complex met ruimte voor 4 woningen, bakkerij, opticien, tandartspraktijk en een postkantoor. Geliefde locatie voor bezoekers en essentieel voor de gemeenschap van Saba.

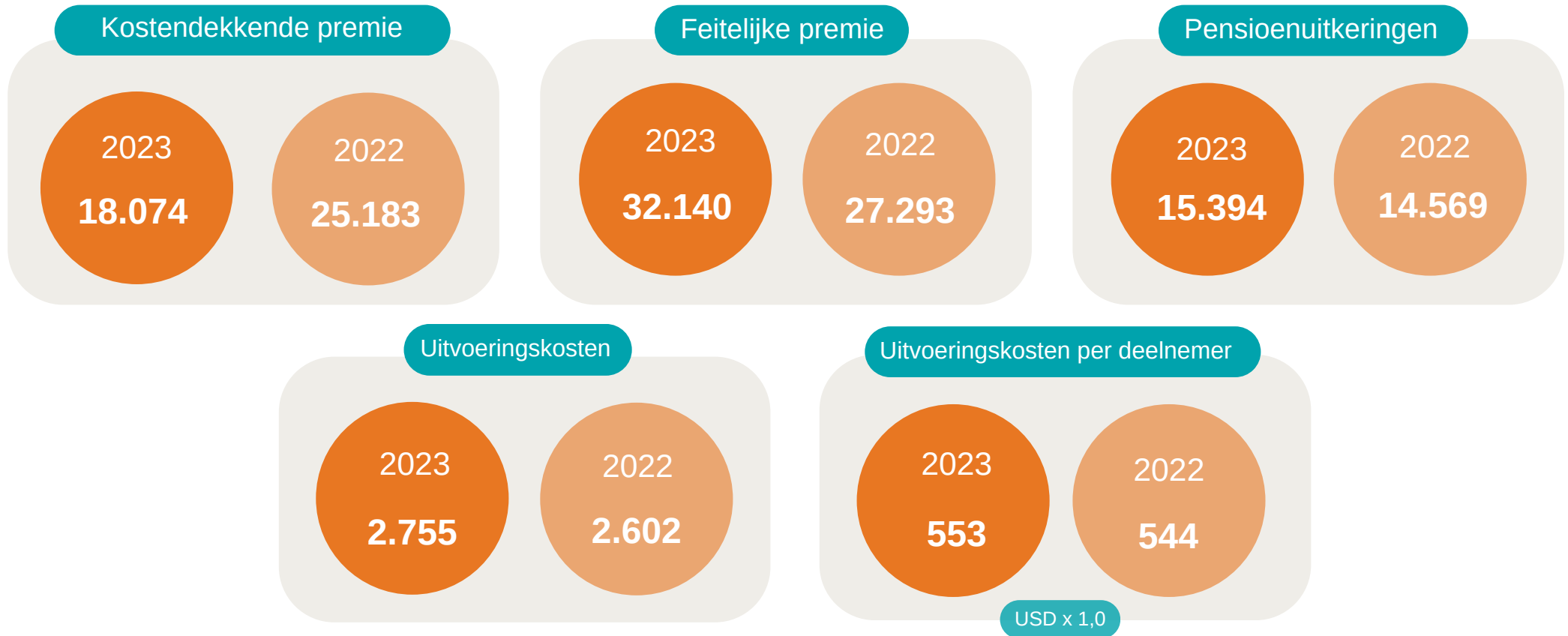
Deelnemers en pensioenuitvoering

Het totaal aantal deelnemers steeg met 455 mensen van 7.480 in 2022 naar 7.935 in 2023.

Kerncijfers aantal deelnemers

	2023	2022
Deelnemers	3.786	3.676
Gewezen deelnemers	2.956	2.697
Pensioentrekkenden	1.193	1.107
Totaal	7.935	7.480

Kerncijfers pensioenuitvoering (USD x 1000)

Financiële positie in 2023

Hoe financieel gezond een pensioenfonds is, leest u af aan de dekkingsgraad. Dit is de verhouding tussen het vermogen van PCN en alle pensioenen die het fonds nu en in de toekomst moet betalen. Is deze 100%, dan heeft PCN precies genoeg geld om alle pensioenen te betalen. In 2023 verbeterde de financiële gezondheid van PCN. De (actuele) dekkingsgraad steeg tot het einde van het jaar naar 129,4%. Dit kwam vooral doordat de rente steeg in combinatie met de positieve opbrengst op de beleggingen.

Herstelplan voor de lange termijn nog actief

Eind 2019 ontstond een reservetekort. De dekkingsgraad van PCN was op dat moment lager dan toegestaan. Met die reden stelde PCN een plan op en leverde dit in bij De Nederlandsche Bank (DNB). Dit plan geldt nog.

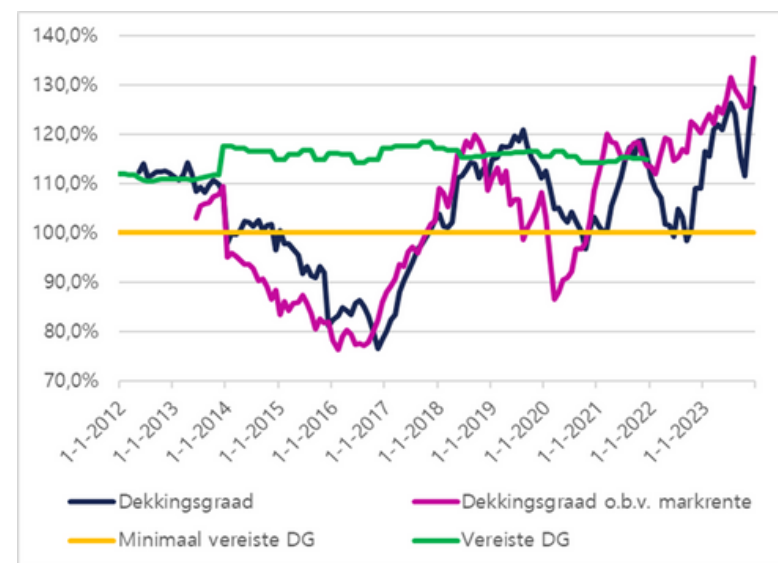
Herstelplan voor de korte termijn beëindigd

Halverwege 2022 was de dekkingsgraad van PCN lager dan 100%. PCN had daarmee een reservetekort. Hiervoor stelde het fonds een plan op. Eind augustus 2022 werd dit ingeleverd bij DNB. In 2023 was dit plan niet meer nodig, het werd beëindigd.

Verhoging van de pensioenen

Elk jaar passen we de pensioenen op 1 januari aan, aan de prijsontwikkeling. Hierbij rekenen we met de gemiddelde prijsontwikkelingen op Saba, Sint-Eustatius en Bonaire. Het bestuur kijkt dan of het fonds financieel gezond genoeg is om de pensioenen te verhogen. In 2023 verhoogden we de pensioenen met 3%. Op 1 januari 2024 verhoogde PCN de pensioenen met 1,7%. Met deze verhogingen komt PCN tegemoet aan de gestegen kosten van levensonderhoud van de deelnemers.

Zo ontwikkelde onze dekkingsgraad zich de afgelopen jaren:

PCN investeert lokaal

The Old Ginhouse, St. Eustatius

Investering voor renovatie, lunchroom, café/bar en restaurant. Sterke focus op behoud van historische waarde en economische en sociale maatschappelijke bijdrage.

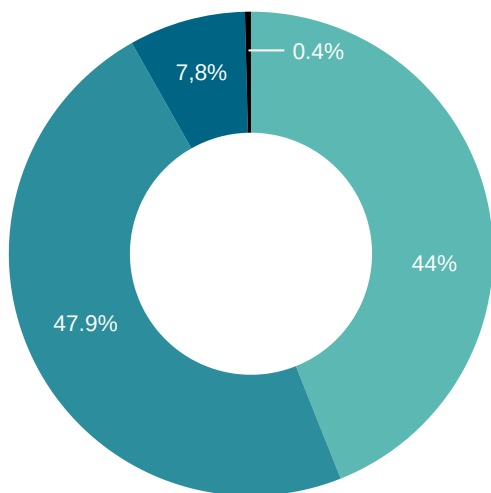
Beleggingen

Ondanks de minder goede verwachtingen bleek de wereldeconomie in 2023 sterker dan gedacht. De groei was lager dan voor de pandemie, maar was uiteindelijk toch 3% (Bron: IMF). De spanningen door de oorlog in Oekraïne hielden aan. Daarnaast liepen de spanningen in het Midden-Oosten en Afrika op door oorlog en staatsgrepen.

De prijsstijgingen bleven hoog in 2023, al werd dit in de westerse landen wel steeds minder. Centrale banken verhoogden hun rente flink. Dit leidde in het westen nog niet tot daling van groei of het aantal banen. In Caribisch Nederland namen de prijsstijgingen behoorlijk af.

De wereldwijde aandelenmarkten deden het goed in 2023. Een aantal grote bedrijven profiteerde van de opkomst van Artificial Intelligence. Aandelen in emerging markets bleven wat achter. Uiteindelijk presteerden ook de obligatiemarkten goed in 2023.

De belegging zijn zo verdeeld:

- Matchingportefeuille
- Returnportefeuille
- Illiquide portefeuille
- Overig
(Lokale beleggingen en Obligaties High Yield)

Belegd vermogen (in USD x 1000)	
2023	568.270
2022	507.073
2021	629.912

	Totaal rendement	Benchmark*
2023	9.9%	9.5%
2022	-/- 20.7%	-/- 18.7%
2021	3.7%	3.9%

*benchmark: maatstaf om te beoordelen hoe goed de portefeuille presteert met gelijkwaardige beleggingsportefeuilles.

Matchingportefeuille

Met deze beleggingen zorgen we voor voldoende geld om alle pensioenen te betalen. In deze beleggingen zitten voornamelijk staatsobligaties van de Verenigde Staten.

	Rendement matchingportefeuille	Benchmark
2023	2.6%	1.1%
2022	-/- 30.5%	-/- 25.2%
2021	-/- 5.1%	-/- 4.3%

Returnportefeuille

Met het rendement op deze beleggingen willen we de pensioenen verhogen. Dit zijn bijvoorbeeld aandelen.

	Rendement returnportefeuille	Benchmark
2023	16.5%	16.8%
2022	-18.2%	-17.4%
2021	13.4%	13.6%

Illiquide portefeuille

Dit zijn beleggingen in obligaties high yield en lokale beleggingen.

Obligaties High Yield

Dit zijn bedrijfsobligaties met een iets hoger (verwacht) risico maar ook een hoger verwacht rendement.

	Rendement obligaties high yield	Benchmark
2023	11.8%	13.8%
2022	-/- 7.9%	-/- 10.4%
2021	3.8%	5.1%

Lokale beleggingen

	Rendement lokale beleggingen	Benchmark
2023	4.8%	4.8%
2022	1.2%	1.2%
2021	4.9%	4.9%

Kosten vermogensbeheer

In USD (x1000)	2023	2022	2021
	2.384	2.074	2.308
% gemiddeld belegd vermogen	2023	2022	2021
	0.44%	0.36%	0.38%

PCN investeert lokaal

Hotel Central, Bonaire

Bestaande uit 20 hotelkamers, centrale ruimtes en een commerciële ruimte. Een uniek complex op een schitterende plek. Klaar om te bloeien onder nieuw leiderschap en met jonge talenten.

Maatschappelijk verantwoord beleggen bij PCN

Verantwoord beleggen
PCN zet zich in voor maatschappelijk verantwoord beleggen. In dit overzicht ziet u onder meer wat PCN doet om de beleggingen duurzaam te maken. Ook krijgt u een kijkje in onze beleidsdocumenten, waarmee wij de duurzaamheid van onze beleggingen weten weten af te meten. Wil u meer weten over ons verantwoord beleggen? Bekijk dan onze website.

Dit betekent ESG
Duurzaam beleggen wordt ook wel ESG beleggen genoemd. De letters ESG staan voor Environment, Social en Governance. Dit zijn de drie gebieden waar je aan kunt zien of een bedrijf duurzaam is.

- Environment** - Hoe gaat het bedrijf/groep/organisatie om met energie en milieu.
- Social** - Hoe gaat het bedrijf/groep/organisatie om met personeel.
- Governance** - Hoe wordt het bedrijf geleid.

Hoe beleggen wij duurzaam?
Ons beleid voor duurzaam beleggen bestaat uit meerdere onderdelen.

- We valideren aan een screening** - We kijken naar de activiteiten van de bedrijven die we willen investeren.
- We sluiten bedrijven uit die risico's met zich meebrengen** - We sluiten bedrijven uit die risico's met zich meebrengen op basis van de activiteiten van de bedrijven die we willen investeren.
- We integreren ESG** - We integreren ESG factoren in onze beleggingsproces. Onze vermogensbeheerders nemen ESG informatie mee bij het nemen van beslissingen over de portefeuille.
- We monitoren onze beleggingen voortdurend** - We monitoren onze beleggingen voortdurend op ESG aspecten.
- Onze vermogensbeheerders staan voor een engagement** - Onze vermogensbeheerders staan voor een engagement met bedrijven. Dit betekent dat zij invloed uit oefenen op de duurzaamheid van onze beleggingen.

Tijdlijn
Zo ontwikkelde het beleid voor duurzaam beleggen van PCN zich door de jaren heen.

- 2018** - Het eerste beleid voor duurzaam beleggen wordt vastgesteld.
- 2019** - Het eerste beleid voor duurzaam beleggen wordt vastgesteld.
- 2020** - Het eerste beleid voor duurzaam beleggen wordt vastgesteld.
- 2021** - Het eerste beleid voor duurzaam beleggen wordt vastgesteld.
- 2022** - Het eerste beleid voor duurzaam beleggen wordt vastgesteld.
- 2023** - Het eerste beleid voor duurzaam beleggen wordt vastgesteld.

Principes
Principles of the Global Compact
• Alle beleggingen worden beheerd door beheerders die gesteund zijn door de principes van de Global Compact.
• Global Compact is een initiatief van de Verenigde Naties en bestaat uit 10 universele principes die gebaseerd zijn op universele rechten, algemeen erkende waarden, zoals de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en het VN-Verdrag tegen corruptie.

Principles for Responsible Investment
• Alle beleggingen worden beheerd door beheerders die de PRI principes voor verantwoord beleggen hebben onderschreven.
• Dit betekent dat vermogensbeheerders zich hebben gecommitteerd aan het maximaliseren van rendement, met inbegrip van de risico's van ESG factoren, en het bevorderen van duurzame ontwikkeling.

Thema's
Goed bestuur
Betrouwbare en duurzame energie
Goede gezondheid en veiligheid

Activiteiten 2024 - 2025
We zullen voortdurend lokale paratechnologie op een manier die goed is voor mensen, milieu en maatschappij en waarden die economie op bouwen. Het is belangrijk om te weten dat de belangrijkste thema's in dit rapport zijn duurzame energie, goede gezondheid en veiligheid.

Met aandacht voor reparaties aan de focus binnen de portefeuille te versterken op de belangrijkste thema's in dit rapport zijn duurzame energie, goede gezondheid en veiligheid.

Deelname aan andere mogelijkheden voor ESG-reductie in de portefeuille.

Periodieke dialoog met de stakeholders.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

PCN wil als investeerder een belangrijke maatschappelijke bijdrage leveren. Daarom doen wij aan maatschappelijk verantwoord beleggen.

Rapportage

Over 2023 maakte PCN een speciale ESG-rapportage. Hierin volgt het fonds in hoeverre het de doelen behaalt. De volgende conclusies komen uit het rapport.

1. Voor wereldwijde aandelen stapte PCN in een ander fonds. Dit fonds sluit beleggingen uit die niet aan de regels van PCN voldoen. Bijvoorbeeld door controversiële en burgerlijke wapens, fossiele brandstoffen, schending van de UN Global Compact en tabaksindustrie. Dit fonds belegt ook meer in bedrijven die minder CO2 uitstoten. Zo worden de internationale beleggingen van PCN duurzamer.
2. Via de vermogensbeheerders oefent PCN invloed uit op de duurzaamheid van de beleggingen, via stemmen en engagement.
3. Ook voor de lokale beleggingen houdt PCN rekening met maatschappelijk verantwoord beleggen. Zo belegt PCN in een lening voor de uitbreiding van een medisch center en in een bedrijf dat bijdraagt aan natuurbeheer.

Wilt u meer weten over ons beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen? Scan dan de QR-code.

Toetsing beleid

Raad van Toezicht

Deze raad houdt toezicht op de algemene gang van zaken binnen het fonds. De raad beoordeelt bijvoorbeeld hoe PCN met risico's en met de belangen van verschillende groepen deelnemers omgaat. De raad bestaat uit drie onafhankelijke leden.

Review Committee

De Review Committee besluit over lokale investeringsvoorstellen en adviezen. De bestuursondersteuning staat het Review Committee bij voor de verslaglegging en een onafhankelijke toets van de voorstellen.

Advies- en Verantwoordingsorgaan

Het AVO adviseert het bestuur, namens werkgevers, werknemers en pensioengerechtigden, gevraagd én ongevraagd over (toekomstige) besluiten. Het AVO adviseert over de premie voor het volgende jaar, pensioen-

communicatie en de begroting. Maar het adviseert bijvoorbeeld ook over een verandering in het pensioenreglement. Ook legt het bestuur verantwoording aan hen af, over het gevoerde beleid.

Externe accountant

Ernst & Young Dutch Caribbean op Curaçao is de externe accountant van PCN. Deze controleert de administratie. Ernst & Young Dutch Caribbean brengt elk jaar een rapport uit over de financiële situatie van PCN en controleert het jaarverslag.

Compliance

MPHC Accountants & Adviseurs op Curaçao voert de compliance-werkzaamheden uit. Zij toetsen of PCN volgens de gedragscode handelt.

Certificerend actuaris

Phenox Consultants is de certificerend actuaris. Deze waarmerkt het actuariële verslag.

Karakteristieken van PCN

PCN is statutair gevestigd op Bonaire en heeft drie doelstellingen

1

Het uitvoeren van de pensioenovereenkomst van de aangesloten lichamen volgens de in de 'Pensioenwet ambtenaren BES' opgedragen werkzaamheden;

2

Een nominaal pensioen realiseren en indien mogelijk een waardevast pensioen;

3

Binnen het gekozen beleid een zo groot mogelijke kans creëren dat het fonds langdurig aan haar verplichtingen kan voldoen.

De pensioenregeling kent een maximum pensioengevend salaris en biedt een ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en een invaliditeitspensioen.

Daarnaast verzorgt PCN de administratie voor de pensioenregeling voor de politieke gezagdragers van het Openbaar Lichaam Saba. Deze organisatie verzorgt zelf de pensioenuitkeringen en draagt zelf de kosten voor deze administratie.

Risicobereidheid

PCN ziet een 'risico' als volgt: een gebeurtenis die het behalen van een of meerdere doelstellingen negatief beïnvloedt. Een gebeurtenis die het behalen van een of meerdere doelstellingen positief beïnvloedt, ziet PCN als een 'kans'.

Het bestuur is eindverantwoordelijk voor het risicomanagement. De Raad van Toezicht houdt hier toezicht op. Het doel van het risicomanagementsysteem is voortdurend de optimale situatie zoeken waarin negatieve en positieve effecten in lijn liggen met het gewenste risicoprofiel van PCN. Dit heet de risicohouding. Door veranderingen in de interne, financiële of externe situatie kan deze risicohouding veranderen. Daarom evalueren wij de risicohouding elk jaar en als het nodig is passen we deze aan.

Vooruitblik 2024

In 2024 zal PCN extra aandacht geven aan de communicatie met deelnemers. Bijvoorbeeld met een eenvoudig proces om pensioen aan te vragen. Hiervoor voert PCN een onderzoek uit onder gepensioneerde deelnemers. PCN zal ook regelmatig voorlichtingsbijeenkomsten geven. Daarnaast blijven deelnemers natuurlijk welkom met hun vragen of voor hulp bij het invullen van formulieren.

Een belangrijk onderwerp in 2024 is de toets op financierbaarheid, uitvoerbaarheid en fiscale en juridische toelaatbaarheid van de nieuwe afspraken over het pensioen. Deze afspraken werden gemaakt door werkgevers en vakorganisaties. PCN voerde deze toets uit en aanvaardde de opdracht tot uitvoering van de nieuwe afspraken.

PCN blijft werken aan maatschappelijk verantwoord beleggen.

Voor 2024 en 2025 liggen de volgende plannen op tafel.

1. Verder ontwikkelen van de lokale beleggingen;
2. Meer focus op de belangrijkste thema's binnen ESG;
3. Onderzoeken hoe de CO2-uitstoot van de bedrijven waar PCN in belegt verder kan dalen.

In 2024 onderzoekt PCN verder uitgebreid de financiële ontwikkeling van het fonds op de lange termijn. Dit is de Asset Liability Management studie (ALM-studie). De studie gaat uit van de nieuwe pensioenovereenkomst.

Pensioenfonds Caribisch
Nederland
Het bestuur

H.W.T. Linkels Voorzitter
G.J. Cijntje Secretaris
G.H. Bergsma Plaatsvervangend
voorzitter
R.J. Hooker Plaatsvervangend
Secretaris

Contactgegevens

www.pensioenfonds-cn.com

Bonaire

Kaya General Carlos Manuel Piar #5, Bonaire

info-bonaire@pensioenfonds-cn.com

+599 717 09 84

Kantoor geopend

ma t/m do

08.30 - 12.00 uur

en van 13.00 - 16.00 uur

vr

08.30 - 12.00 uur

Sint Eustatius

Mazinga Square, Oranjestad, Sint Eustatius

info-statia-saba@pensioenfonds-cn.com

+599 318 32 18 of +599 416 68 60

Kantoor geopend van

08.00 – 12.00 uur

Saba

info-statia-saba@pensioenfonds-cn.com